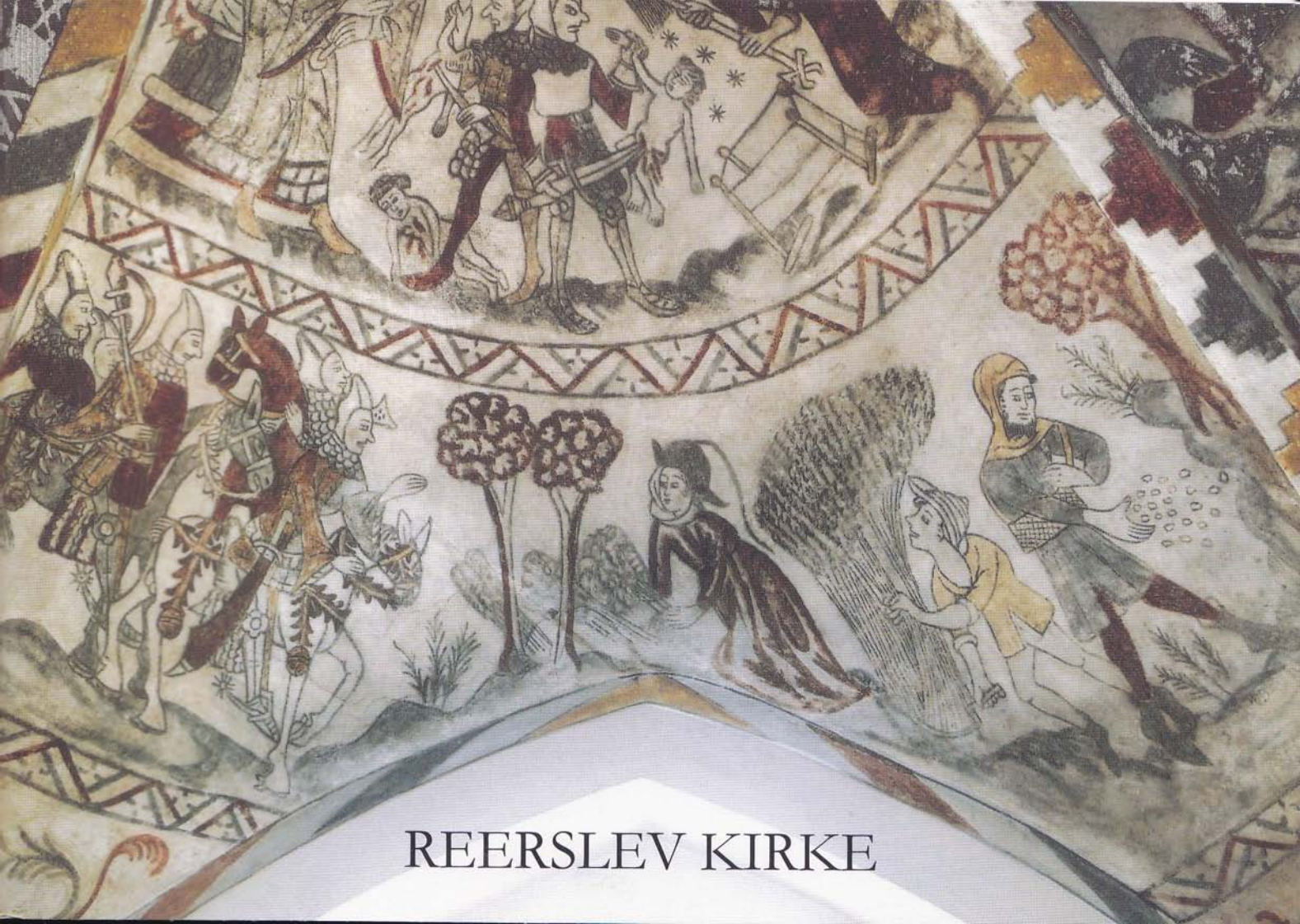

REERSLEV KIRKE

Bogen om Reerslev Kirke er skrevet af Erik Ring Hansen.
Nørregade 3. Reerslev. 2640 Hedehusene.
Tlf. 46 56 09 28

Readaktion: Erik Ring Hansen - Svend Mortensen

Foto: Erik Ring Hansen - Kenn Thomsen

Grafisk tilrettelæggelse: Svend Mortensen - Peter Mortensen

Typografi: Garamond

Tryk: Clichéfa Grafisk A/S - www.clichefa.dk

ISBN: 87-88350-16-9

Movement Agency

REERSLEV KIRKE
og
KØBENHAVNS VESTEGN
af
Erik Ring Hansen

Præstehøj. Reerslev Kirke. Tjørnehøj mølle

Kirken hørte efter reformationen under kronen. Dens indkomster blev 1688 overdraget organistembedet ved Roskilde domkirke, medens kaldsretten senere kom til Chr. Ludvig v. Plessen til Lindholm og fra ham til greverne på Ledreborg, som i begyndelsen af 1800 tallet overdrog den til kronen. 1841 afgav organistembedet kirken, der blev inkorporeret blandt stiftlandsbykirkerne. Den overgik til selveje i 1950'erne.

Kirkens gulv er ikke arkæologisk undersøgt. De oplysninger som gives i det følgende, hviler alene på hvad der umiddelbart var synligt i 1997-1998, hvor gulvet var åbent for etablering af nyt varmeanlæg.

Reerslev kirke er i dag i sit ydre helt præget af ombygningen og hovedrestaureringen i 1800 tallet. Sammen med opførelsen af det nye tårn fik skibet en vestforlængelse. Kun på nordsiden mellem sakristiet og våbenhuset ses det romanske murværk

Det gamle gotiske tårn var i 1800'erne så faldefærdigt at det måtte nedbrydes.

Kirkesynet forbød folk at gå ind i det.

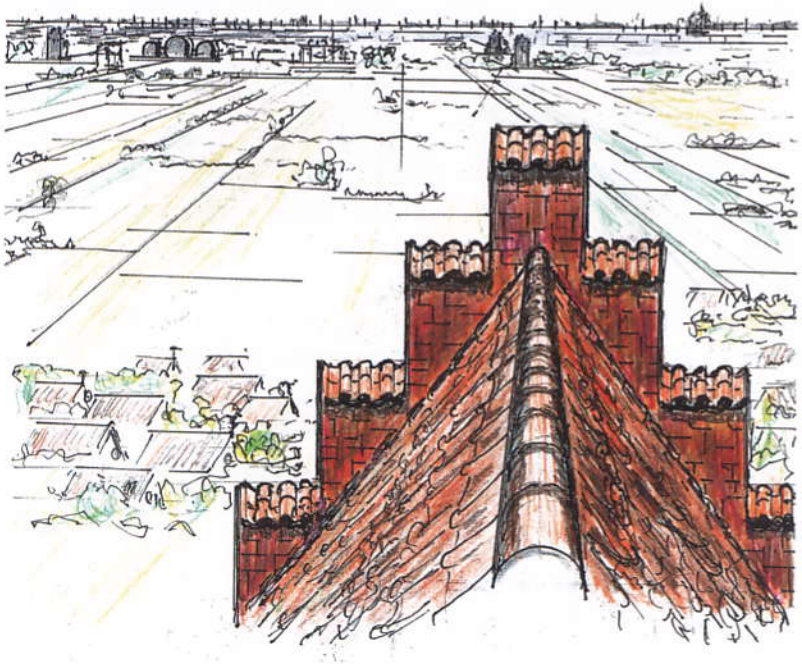

Trekantområdet mellem København, Køge og Roskilde, landskabet med den høje himmel og de flade agre er i århundreder blevet kaldt Heden, senere Hedeboegnen, i dag Vestegnen.

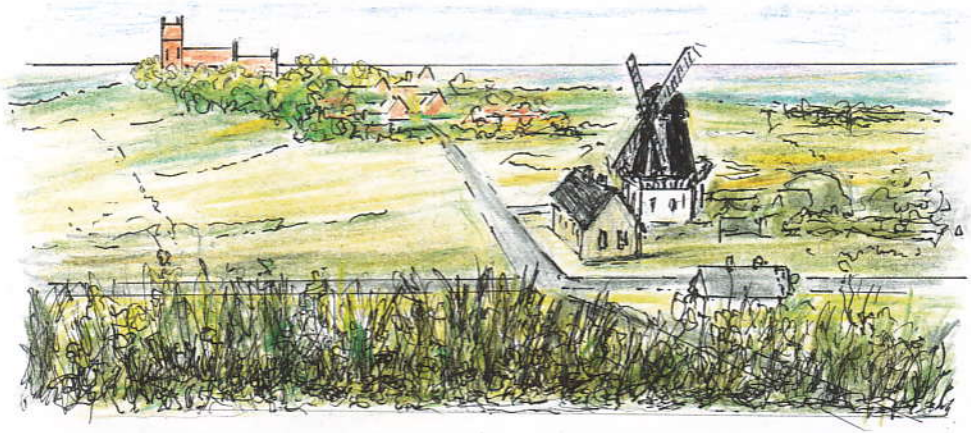

Reerslev sogn skiller sig ud fra området ved et mere kuperet terræn. En højderyg kommer ind i sognet fra syd med svagt faldende marker mod nord, øst og vest. Her har mennesker levet i årtusinder. Flinteredskaber er pløjet op af mulden, og ikke mindst bronzealderen har sat sine spor. De fire gravhøje vest i sognet vidner om aktive samfund for cirka 3400 år siden. Maglehøj ligger længst mod syd og er det højeste sted i sognet, 69 meter over havet. Ordet magle er olddansk og betyder stor.

Tjørnehøj findes ikke mere. Da der skulle etableres vandværk i landsbyen Stærkinde, kunne man jo ligeså godt bruge højens megen jord til vandhøjanlæg.

Præstehøj findes nærmest kirken. I 1591 blev daværende præst i Roskilde Johan Wetsel kaldet til sognepræst ved Reerslev kirke, ifølge den kongelige skatkiste. Han havde to marker under plov, Vestermarken og Østermarken. Præstehøj ligger på Vestermarken.

Bavnehøj, stedet hvor man tændte ild for at meddele sig til fjerntboende.

Brandhøj ligger nordvest i sognet. Om denne høj er der opstået en myte. Her har mennesker set ildtunger omkring højen, nok mest ved solnedgang.

Området mellem Reerslev og skibakken hedder Flintebjerg. Her begyndte grusgraveindustrien i 1973. Gårdejer Mogens Larsen, Stendyssegård, der havde afhændet sine marker til formålet fulgte arbejdet meget nøje gennem årene. I 1978 så man i en lavning, hvor øverste jordlag blev fjernet, resterne af en forhistorisk bebyggelse. Meget tydeligt så man stolpehullerne af de gamle huse. Her havde en arkæologisk dokumentation været interessant, men store maskiner skal køre dagen lang, og nu ligger det historiske materiale inde i skibakken. Kun bopladsens placering i det åbne land, under solen, tæt ved et vandløb kan bringe os på sporet af bebyggelsens alder, muligvis den ældre bronzealder. Ikke langt fra bopladsen blev en bronzeøkse, som nok mest har været anvendt til ceremonielle formål, pløjet op af mulden. Der findes gamle beretninger om bronzealderens gude hove og offerlunde, hvor aflivede dyr og mennesker var ophængt på række. Dengang var solen menneskenes gud, og det kunne være en blodig affære. Klare vidnesbyrd findes særlig i egnen omkring Snoldelev. Syd for Snoldelev by ligger Blodhøj, og i Snoldelev mose er fundet mange dyre- og menneskeknogler som sættes i forbindelse med den hedenske gudedyrkelse. Den berømte Snoldelevsten, nu på Nationalmuseet, har indhuggede soltegn fra den ældre bronzealder sammen hagekors triskeletegn, (triskele: tre sammenslyngede horn).Stenen har også runer, som dateres til omkring 800 e.Kr. En hellig sten som man til stadighed berigede. Runerne læses således: KUN UÆLTSTÆIN SUNER RUHALTS PULAR ASALHAUKUM: Gunnwælds sten, søn af Roald, thul i Salløv. (thul: odinspræst eller vismand) den legendariske kong Snold af Snoldelev.

Bronze er en binær kobberlegering tilsat Tin.
I ældre bronzealder 1400-900 f. kr. var det importerede genstande der kom hertil ad handelsveje fra Adriaterhavet til den jyske vestkyst. Her blev byttet med Rav.
I yngre bronzealder, 800-500 f. Kr. udvikledes her i landet en imponerende støbeteknik som ikke synes overgået væsentligt i nyere tid.

I folkevandringstiden 300-500 e. Kr. opstod landsbyerne. Man så styrken i sammenholdet, og fik f.eks. et værn mod omstrejfende røverbander. Mange landsbyer fik navn efter stedets oprindelige ejer.

Reerslev-Rether (s) lev (n).

Hver landsby havde en offerbålplads. Her ofredes nu til de 12 guder i Asgård med Odin som den øverste og hans søn Thor, som man troede var avlet med Moder Jord.

I år 960 lod Harald Blåtand sig døbe, og dermed blev kristendommen statsreligion. På hans befaling blev der bygget kirker af træ. Forskning viser, at der blev anvendt to byggemåder, enten i stavvirke, lodrette, tæt stillede planker gravet et stykke ned i jorden, eller buldvirke, vandrette planker mellem lodrette stolper. I dag findes ingen af disse kirker, kun efterladte brudstykker under vore kirkegulve. Mange kirker blev brændt i protest mod kristendommen. En del kirker ses at være opført tre gange. Det har ikke været let for folket at skifte fra de nordiske guder til kristendommen. Når det overhovedet kunne lade sig gøre var det vel fordi alle havde en fordel af den. Kristendommen blev en beskyttelse for småkårsfolk. Der var grænser for hvor hårde godsejerne og de lokale magthavere kunne være, før kirken greb ind. Alle skulle døbes, giftes og leve pænt i parforhold. De ti bud blev gode leveregler, og her fik man virkelig styr på folket. Men hvad blev der så af de hedenske offerbålpladser?. Havde folket mod til at svigte de nordiske guder. Nej, det havde de nok ikke, for vi ved at en del bålpladser findes endnu, nemlig under alteret i vore kirker. Man byggede simpelthen trækirken ovenpå den hedenske helligdom, bålpladsen. Et eksempel så man i Eskildstrup kirke på Nordfalster i 1980. Ved restaurering under nationalmuseets ledelse blev gulvet bag alteret taget op, og en mørnet bjælke fjernet. Man var nu nede i det hedenske bålsted. Selv efter 1000 år, lugtede jorden endnu af sod, og da der skulle gøres plads til en ny bjælke, kom en lille bronzefigur til syne. En figur, som oprindelig havde siddet på låget af et skrin. En kostbar gave var kastet i ilden for at sikre gudernes gunst. Reerslev kirke ligger uden for bykernen, og har altid gjort det. Dens placering lader os formode at vi også her kan finde det hedenske bålsted under alteret.

Omkring 1050 begyndte man at bygge kirker af sten, dels nye, dels afløsere for trækirkerne. Gennem de følgende 200 år opføres ikke mindre end 1800 romanske kirker i Danmark. Men danskerne havde ikke tradition for at bygge med sten og mørtel. De var dygtige til træhuse og skibsbyggeri. Det var bygmestre fra Nord- og Midttyskland, der kom herop med deres byggeskik og erfaring, måske var de også munke. Reerslev kirke er opført i tidsrummet 1100-1160 af marksten (granit), som lå spredt på markerne og med indvendigt murværk af kridtkvadre. Det må være de mennesker der boede her, der samlede grus, sten og kalk til deres kirke. Noget tyder på at de har ventet utålmodigt i lang tid på bygmestrene, for de begyndte på egen hånd. Nu skulle Gud Herren have sit fine hus. Man gravede muldjorden væk uden om trækirkens kor og væltede store sten ned i udgravningen. Man blandede mørtel og begyndte opmuringen af korets murværk. I dag kan vi se at koret er opført skævt på skibet til forskel fra bygmesterens arbejde, der ligger nøjagtigt øst-vest. Trækirken blev stående og var i brug mens man byggede stenkirken udenom Da stenkirken var under tag, kunne man så nedrive trækirken. I en periode var den i brug med jordgulv og åben tagstol, indtil et træloft blev etableret, og kirkens første gulv blev lagt. Det er et lerstampet gulv, blandet af ler og strandsand i et forhold så fugt fra våde fødder kunne trække ned. I Reerslev kirke ligger dette gulv 29 centimeter under det nuværende røde teglstensgulv. Sammenlignes det med kirkegården udenfor, er der en niveauforskel på 65 centimeter. Man har ikke gravet kirken 65 centimeter ned i jorden. I middelalderen begravede de ikke deres døde særlig dybt. Man kom hellere med noget jord fra stedet hvor den døde havde levet. Det blev til rigtig megen jord gennem nogle hundrede år, en skik som naturligvis måtte ophøre. Det var et langsommeligt projekt at bygge stenkirker. Det tunge arbejde med tilhugning af granitten og rejsning af de lodrette mure krævede mange hænders arbejde. Og selv om stenkirken stod færdig o. 1200, så fulgte ombygninger, udvidelser og store ændringer endnu i mange år. I Reerslev kirke blev træloftet taget ned o. 1350, og hvælvinger muret ind. I første halvdel af 1400 tallet fik kirken sakristi og kapel mod nord samt et våbenhus i syd. Et tårn blev rejst i vest, det afløste klokkestablen på kirkegården.

Men her gjorde man en fejl. Tårnet blev bygget på kirkens vestmur, og det kolossale tryk kunne murværket ikke bære. Tårnets arkade begyndte at synke og revne, og i 1860'erne måtte tårnet nedbrydes. Samtidig blev våbenhuset i syd taget ned, nok for at forbedre lysforholdene i kirken. I 1870'erne blev skibet forlænget med et hvælvningsfag, og et nyt tårn blev opført. Arbejdet blev forestået af arkitekt Johan Daniel Herholdt, der med stor ekspertise fik kirken skalmuret med røde munkesten. Herholdt, der samtidig forestod ombygningen af annekskirken i Vindinge, fik overført det røde teglstensgulv derfra til Reerslev kirkes nye vestende.

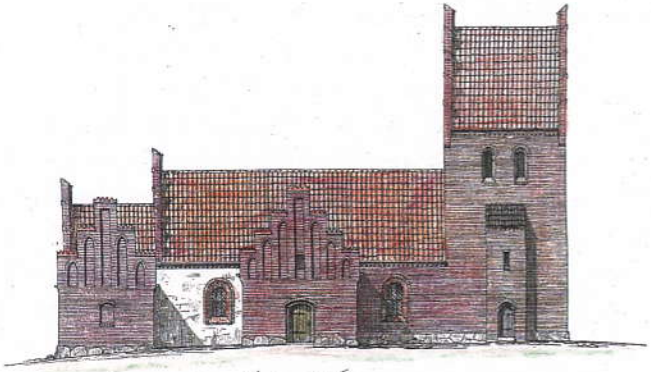

Facade mod Nord.

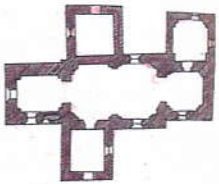

For Ombygningen 1870.

For Ombygningen 1870.

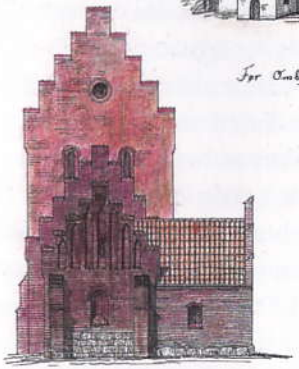

Facade mod Øst.

FADER, TILGIV DEM THI DE VED IKKE HVAD DE GØR.
FADER I DINE HÆNDER BETRÆR JEG MIN ÅAND.
DE TOG JESU LEGEME NED THI SABBATEN STUNDEDE TIL
DE LAGDE HAM I EN GRAV SOM VAR HUGGET I KLIPPEN.
DU SKAL ELSKE DIN NÆSTE SOM DIG SELV.
Min Kød er sandelig Mad og mit Blod er sandelig Drikke. Joh. 6, 55
IVSTICIA
FORTITV

Inventaret.

Til opførelse af den romanske kirke hørte et muret alterbord. Det stod i sin fine hvidtekalk.
Omkring 1590 blev forsiden udstyret med en antemensale, et landligt billedskærerarbejde
i ungrenaissance, som i dag er en pryd for kirken.
De tre fyldninger har dydemalerier, fra venstre: *TEMPERA* (n) *TIA* (mådehold) *IUTICIA* (retfærd)
samt *FORTITUDO* (styrke).
På frisen øverst.:
MIT KØD ER SANDELIG MAD, OG MIT BLOD ER SANDELIG DRIKKE. Joh. 6.55.

Lidt senere tilføjedes sidepaneler og bordplade.
Mod nord er indskriften: *HVO SOM KOMMER TIL MIG, SKAL IKKE HUNGRE.* Joh. 6.35.

Dydemaleriet er forneden:
HUMILITAS (ydmyghed) *PATIENTIA* (tålmodighed).
Mod syd: *HVO, SOM KOMMER TIL MIG, SKAL ALDRIG TØRSTE.*
Dyderne. *PRUDENTIA* (klogskab). *SEDULITAS.* (flid).
Stafferingerne blev istandsat i 1907 af kunstmaler Ole Søndergaard,
og partielt tilpasset kirken i 2005 af Erik Ring Hansen

Altertavlen

Reerslev kirke fik sin første altertavle for mere end 500 år siden. Mod slutningen af 1400 tallet blev det almindeligt med billedskærerarbejder i kirkerne. Det er den tid, vi kalder sengotisk. Den første altertavle var en firkantet kasse med låger, der var lukket ved den daglige formesse, - tidlige messe, - inden dagens gerninger skulle påbegyndes. Tavlens forside var prydet med et maleri. Ved højmesse åbnede man for de fine billedskærerarbejder. De var i stærke farver med ægte bladguldbelægninger. Her var virkelig noget som var skabt til guds ære. Den stod på alterbordet til omkring 1625, da man anså den for at være katolsk, og derfor skulle den udskiftes. Den blev sat på nordvæggen, der stod den til 1818, hvor synet forlangte den lagt på loftet. Den havde da stået i kirken i 320 år. Den blev afløst af en senrenaissance tavle med følgende indskrift:

AO. ER DENNE TAVLE STAFFERET PÅ KIRKENS, OG DA VAR LÆNSMAND PÅ ROSKILDEGAARD VELBYRDIGE SIGVARD URNE TIL RAARUP, HR: BJØRN ANDERSEN STUB SOGNEPRÆST.

Denne type tavler kan ses i kirkerne Fløng, Tune, Kildebrønde og Høje Taastrup.

Den stod på alterbordet i 230 år, da var den så ødelagt af råd og fugt, at også den blev lagt på loftet. Der var opstået en revne mellem tag og østmur, og ingen vidste hvordan det skulle repareres. Regn og vand silede ned år efter år. Præsten, Christoffer Broager talte ind i den tomme væg, og det kunne man ikke lide. Der blev skrevet til kunstmaler F.C. Lund, som var en af de danske guldaldermalere, der boede i Rom. Han blev anmodet om at male et billede til kirken. Det skulle være enkens søn fra Nain, som Jesus opvækker. Maleriet kom til kirken i 1867, og det stod på alterbordet i 122 år. Billedet var meget fint håndværk, men som kunstværk har maleren ikke formået at give det liv, derfor har mange gennem tiden

ytret mishag ved billedet. Det har nu en blivende plads i tårnrummet.
Kirkens nuværende alterudsmykning er en firfløjet tavle med motiver af Jesu korsfæstelse.
Tavlen blev indviet i påsken 2006 og er en gave fra maleren Erik Ring Hansen.
De fire malerier er fra venstre Jesus på Golgata med indskriften:
FADER, TILGIV DEM, THI DE VED IKKE HVAD DE GØR.

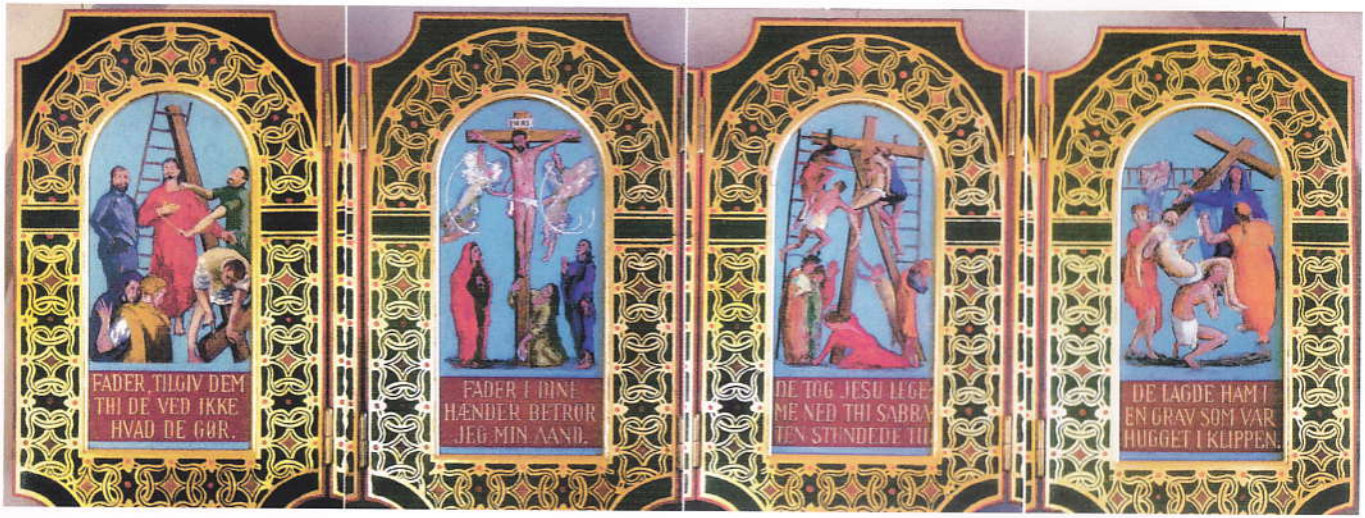

Det andet billede er i den niende time. Engle svæver omkring korset og griber Jesu bloddråber. Maria og Johannes ses forneden i billedet. Maria Magdalene tørrer blodet af korset. Jesu sidste ord på korset:

FADER, I DINE HÆNDER BETROR JEG MIN ÅND.

Det tredje billede, korsnedtagelsen:

DE TOG JESU LEGEME NED THI SABBATEN STUNDEDE TIL.

Det fjerde billede er gravlæggelsen med indskriften:

DE LAGDE HAM I EN GRAV SOM VAR HUGGET I KLIPPEN.

Tavlens fodstykke -predellaen- har Jesu mest betydningsfulde ord:

DU SKAL ELSKE HERREN DIN GUD AF HELE DIT HJERTE

og DU SKAL ELSKE DIN NÆSTE SOM DIG SELV.

Kirken har katolske sidealternicher.I katolsk tid var koret så helligt, at kun præster måtte komme der. Derfor havde kirken sidealtre, som menigheden kunne bede ved. De findes i triumfvæggen på begge sider af korbuen. De er registreret og opmålt af arkitekt Hereholdt i 1870'erne og derefter overpudset med et tykt lag cementmørtel. Når de engang bliver åbnet, vil man finde et kalkmaleri på nordsiden med tilknytning til Jomfru Maria og mod syd kirkens skytshelgen. Sidealtrene blev tilmuret og glemt efter reformationen.

Korbuekrucifiksgruppen: Omkring 1520 fik kirken et lægmandskrucifiks. Det hang over korbuen og hørte sammen med et lille muret alterbord i røde munkesten. På alteret stod en træskulptur af Jomfru Maria. Ca. 1650 blev krucifikset og Maria alteret taget ned, hvilket skal ses som et opgør med det katolske. Kristusfiguren blev anbragt på et nyt kors med vandret bjælke.

De to barokke figurer er Maria og apostel Johannes. Korsarmene har forgyldte evangelistsymboler.

DAAB
NADVER
363

Prædikestolen.

Stolen er i renæssance med reliefskåret årstal 1609.På hjørnerne er der joniske halspilastre. Arkadefelterne har dydemalerier, fra venstre: FIDES (tro), SPES (håb), CARITAS (kærlighed). Det murvendte arkadefelt har følgende indskrift:

HEC PARATA ET ADORNATA, FUIT CONSILIO JOHANNIS WESSALII (US)
LOCI PASTORIS 1611:

(dette arbejde blev udført og smykket på foranledning af dette steds præst 1611)

Læsepulten er stafferet af Julius Breen i 1840. En senere tilføjelse på læsepultens overside ,
NEC MINUERE: NEC ADDERE: (ikke trække fra og ikke lægge til),
en påmindelse til præsten fra en kirkemaler.

Døbefonten.

Fontene i de romanske kirker er skabt til at ses fra siden. Form og udsmykning kommer kun til deres ret fra denne vinkel. De har oprindelig stået på et fontepodie, der hævede den 2-3 trin over gulvet. Om barnet ved dåbsritualet blev løftet op mod himlen, inden det skulle i det rensede vand, ved vi ikke. I landsbykirkerne var fontene anbragt i midtergangen udfor kvindedøren, nok mest af pladshensyn. Sådan har det også været i Reerslev kirke. Ved nedgravningen af kabler i 1997 gravede man igennem resterne af podiets fundament. Det bestod af røde munkesten, og fonten kan således forsigtigt dateres til o. 1165-75. Ved opførelsen af kirketårnet i sengotisk tid blev døbefonten flyttet til tårnrummet eller tårnarkaden, og her stod den til o. 1847 hvor tårnrummet skulle rumme kirkens nye orgel. En årrække stod den i triumfbuen, men ved restaureringen i 1870'erne fik den sin nuværende plads ved norddøren. Den kegleformede sten under fonten synes at være fra sengotisk tid i tårnet. Dåbsfadet er et sydtysk arbejde fra o. 1575.Det blev købt til Reerslev kirke i 1618 for 40 mark. I bunden ses Maria Bebudelse omgivet af en minuskelring. På randen en hunde- og hjortefrise.

Et bomærke i bunden med initialerne C.F.B. kan være en gave fra adelsslægten Bille der ejede Stæregården i en lang periode. Blandt de seneste ejere nævnes enken Lisbeth Bille.
Fontelåget er i egetræ fra 1658. Det er lavet af Laurits snedker i Roskilde og kostede 1½ daler.
Det er stafferet i kirkens farvesætning.

Menighedens siddepladser.

Den romanske kirke havde murede bænke langs ydervæggene. De var ca. 40 cm. brede og af kridtkvader lige som væggene. I Reerslev kirke var der plads til ca. 50 personer, måske har børn og tyende siddet på gulvet. Kirkens lergulv standser ca. 40 cm. fra ydervæggene, og heraf kan udledes, at gulvet er lagt senere end bænkene. Ved døbefontens flytning i sengotisk tid blev der god plads i skibet, og nogle primitive bænke er nok sat ind. Lergulvet blev i den sene middelalder erstattet af et pigstensgulv, som endnu ligger urørt mange steder i kirken. Mod midten af 1600 tallet blev der lagt et klinkegulv af grå tegl. I 1648 leverede Svend snedker i Roskilde 11 kvindestole til nordsiden med låger og trægulve. Den ubehagelige træk fra døre og vinduer blev derved afværget, ikke mere sus under kvindernes skørter. Tre år senere leverede Casper Lubbeke 11 stole til sydsiden. Der var i disse år så megen pres på levering af kirkeinventar, at alt egetræ blev brugt. Tidligere havde man kun anvendt det gode kernetræ, men nu blev det bløde véd ofte taget med. Dermed dalede kvaliteten. Orm og borebiller kunne ødelægge inventaret, og i 1870 måtte stoleværket i Reerslev kirke kasseres. De nuværende stolestader er tegnet af arkitekt Herholdts medarbejdere. Det er nydeligt, men arkitektonisk uinteressant. Selv var Herholdt mere interesseret i konstruktion af bærende tagværker, og ikke mindst klokkestolen i kirketårnet er et særdeles velproportioneret arbejde.

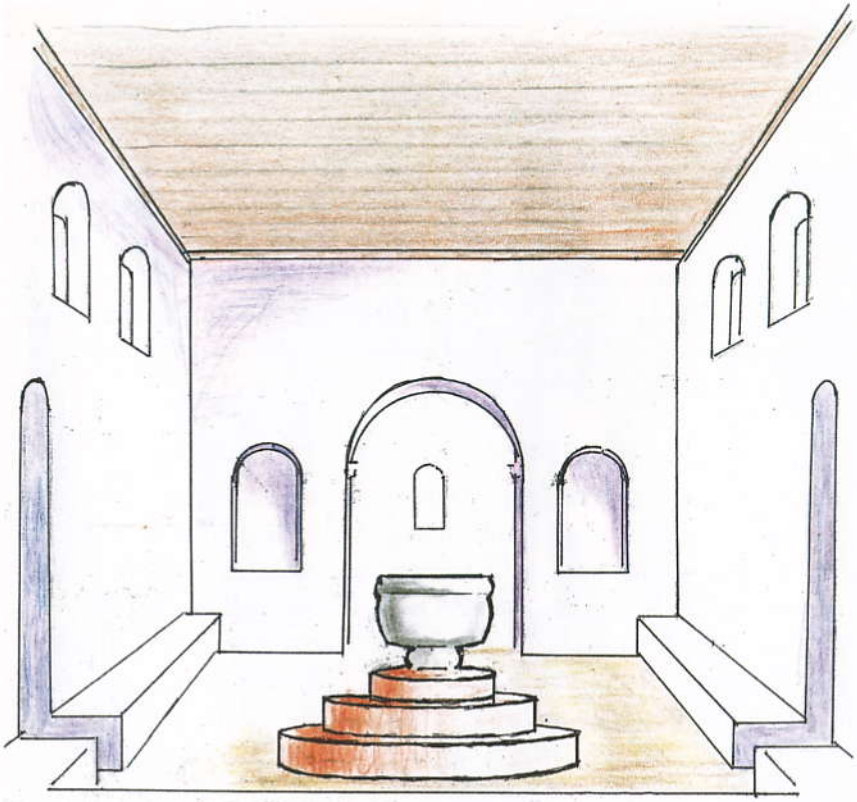

Reerslev kirke i romansk tid ca. 1150-1350 Kirken havde katolske sidealtre som blev tilmuret og glemt efter reformationen. Døbefonten stod oprindeligt midt i kirken ud for kvindedøren på et podium to til tre trin oppe.

Kirkens tre orgler.

Det Gjøiske legat fra Geddesdal skænkede kirken et orgel i 1847. Orglet havde 4 stemmer og var forfærdiget af orgelbygger Scharff i København. Det kostede 200 rdl. I 1916 forlangte synet et nyt orgel, og det anskaffedes i 1920. Anden juledag 1973 udbrændte dette orgel. Ved barnedåb varmede kirketjeneren dåbsvandet i en gammel tinkande med en el-dyppekoger. Den dag glemte han uheldigvis at slukke for strømmen. Tinkanden smeltede, og det flydende tin løb ind i orglet og antændte spindelvævet i orglets indre. Tinpiberne smeltede, og hele kirken blev tilsodet. Nationalmuseets medarbejdere arbejdede i kirken i mange måneder. Et nyt orgel blev leveret i 1977 af orgelbygger Bruno Christensen, Terkelsbøl, tegnet af arkitekt Rolf Graae, og stafferet af Erik Ring Hansen. Orglet har 11 stemmer 2 manualer og pedal.

Kirkens løsøre.

Alterstagerne er af messing i gotisk form, indkøbt til kirken i 1860'erne. Alterkalken har guldsmedemærket A.N.. Anders Nielsen var guldsmedemester i København i 1661, hans enke omtales i 1676, hun boede i Skoboderne (ikke stedfæstet). Kalken har sekspasformet lidt indskåret forplade og hulprofileret standkant. Den har akantusløv og pudslet bund. Bægeret forstørredes og lueforgyldtes i 1839. Den hører sammen med en glat disk uden stempler. Sygekalk og disk (hjemmeberettelsessæt) blev købt hos E.F.Dahl i 1842. Under svenskekrigene i 1658-59 brød soldater ind i kirken og tog den liden kalk og disk. Dåbskande af tin blev købt i 1845 hos Hans Høy for 10 rdl. Særkalke anskaffedes i 1941.

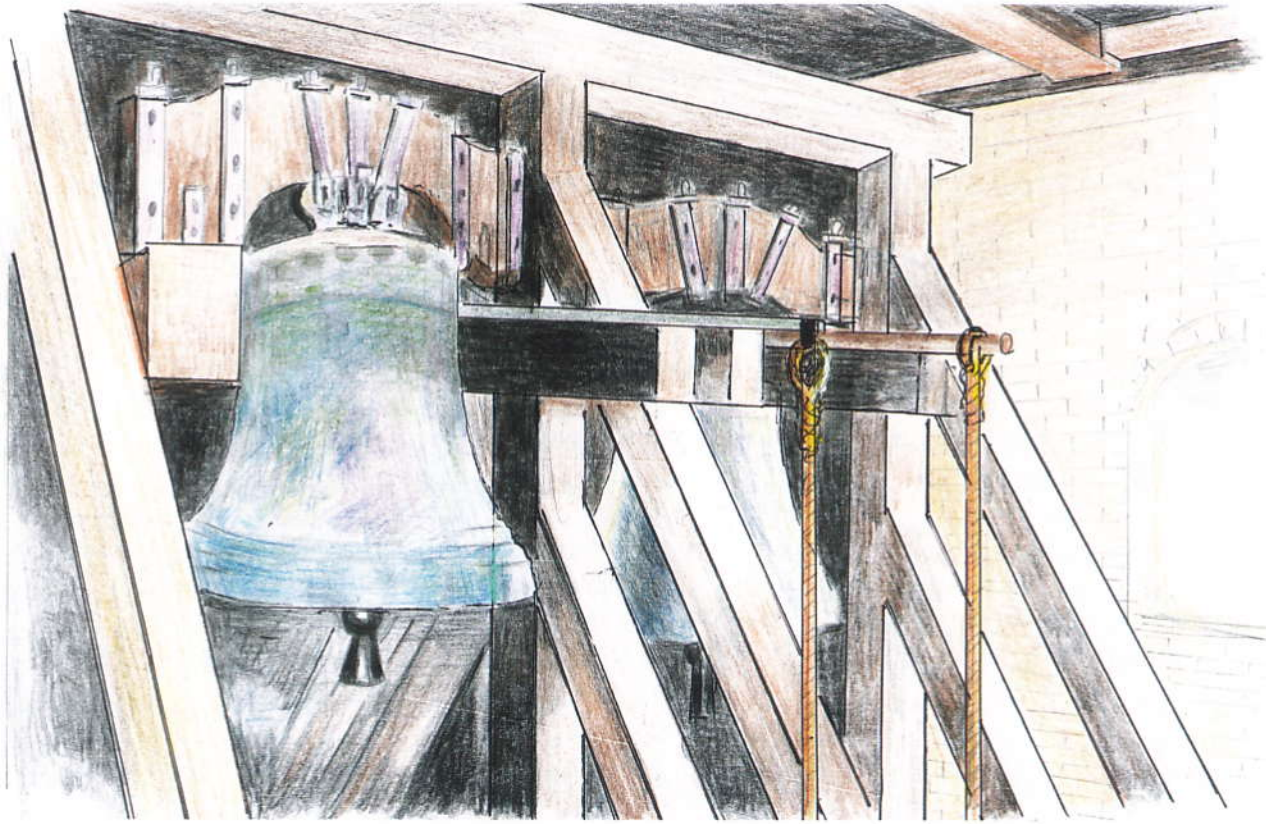

Kirkeklokkerne.

Om klokkestablen på kirkegården vides ikke noget. At den har været der fra o. 1150-1450 og kaldt sognets beboere til bøn og messe i katolsk tid, er der ingen tvivl om. Vi har kendskab til fire klokker, hvoraf de to måtte afleveres ved klokkeskatten i 1528 og 1602. Klokkerne blev omstøbt til kanoner for at forsvare Danmark mod vore fjender. Klokken fra 1602 vejede 208 kg. Den nuværende klokke fra 1631 bærer indskriften:

HR. BJØRN ANDERSEN STUB SOGNEPRÆST, NIELS ANDERSEN, NIELS NIELSEN KIRCKEVÆRGER TIL REERSLEV KIRCKE, AUS DEN FEUER FLOS ICH, FELIX FUCHS GOS MICH ANNO 1631: denne klokke har messingknebel.

Den anden klokke er den yngste støbt af I.C. og H. Gamst 1832. Den er i virkeligheden den ældste. Den er omstøbt på grund af en revne, der gjorde den ganske ubrugelig. Forskellige mennesker med ringepligt anvendte hamre med op til 8 kg. og det var altså for meget for den gamle klokke.

Kapellet.

Det nuværende kapel er opført i 1904 og er typisk for tiden. Det fik i 1987 en udsmykning, hvori indgår et relief. Motivet er Kristus for yppersteprænsten Kajfas. Indskriften foroven:

HAN TAV, HAN SVAREDE DEM IKKE. Mark. 14,61, og forneden:

I SKAL SE MENNESKESØNNEN SIDDE VED DEN ALMÆGTIGES HØJRE HÅND. Mark. 14,62

Udsmykningen er en gave fra Erik Ring Hansen. Katafalken er udsmykket af Vibeke Schermer Hansen.

Begravelser i kirkegulvet.

Overalt hvor der graves i kirkegulvet, findes knoglerester fra middelalderen. De gamle kirkebøger fortæller om fire præstebegravelser i 1600 og 1700 tallet. Ældst af disse er sognepræst Johan Wetzel, død 1630. Han ligger i korets midte med ansigtet vendt mod nord. Man kan undre sig over det tæt pakkede stenlag, der ligger over ham. De mennesker som begravede ham ville måske være sikre på at han ikke kom op igen. Hvis gravstenen i våbenhuset der viser hans portræt, er sandfærdig, var han en meget bøs herre. Gravstenen fortæller, at han var gift med Karen Madsdatter, der skænkede ham 11 børn, hvoraf de syv døde meget unge. De ligger i kirkegulvet foran alteret. Indskriften nævner fire efterlevende sønner, der har sørget for at dette gravmæle blev sat. Teksten siger:

…..så ligger hos ham begravet hans kære hustru……deres lemmer hviler i samme grav…..

Det var en smuk tanke sønnerne havde, men sådan gik det ikke. Der hvor Karen Madsdatter skulle ligge, er lergulvet ikke brudt op. Hun var måske meget yngre end ham og har haft et liv efter hans død. Tidsangivelsen for hendes død er aldrig påført stenen.

Johan Wetzel har interessante aner. Han er ætling af den sydtyske adelsslægt Wetzel von Hohen-Zollern, der havde deres borg i de Schwabiske alper. Slægten kan ifølge L. Schmidt (Stuttgart 1862) spores tilbage til midten af 800 tallet. To brødre voksede op i den gamle borg Scherregau i Baden Würtemburg. Drengene hed Adelbert og Burkard. Som voksne blev de omkring år 875 udnævnt til lensgrever over store landområder af den tyske kejser. L. schmidt skriver i sin beretning, at formålet med udnævnelsen var at skaffe kejseren penge og soldater til hans mange krige. Greveslægten markerede sig meget stærkt i livet omkring kejsertronen i det følgende århundrede. Omkring år 1020 fødtes to fætre, Burkard på borgen scherregau og Wetzel på slottet Hohen-Zollern. I moden alder opstod der strid mellem de to grever. De mødtes i en slægtsfejde den 29 august 1061 i den lille residensby Hechingen ved foden af de Schwabiche alper. Der udkæmpedes en drabelig dyst med skarptslebne sværd med det udfald , at begge døde af deres sår. De blev begravet i en lille klosterkirke i byen Burgfelden. Besøgende kan i dag se et

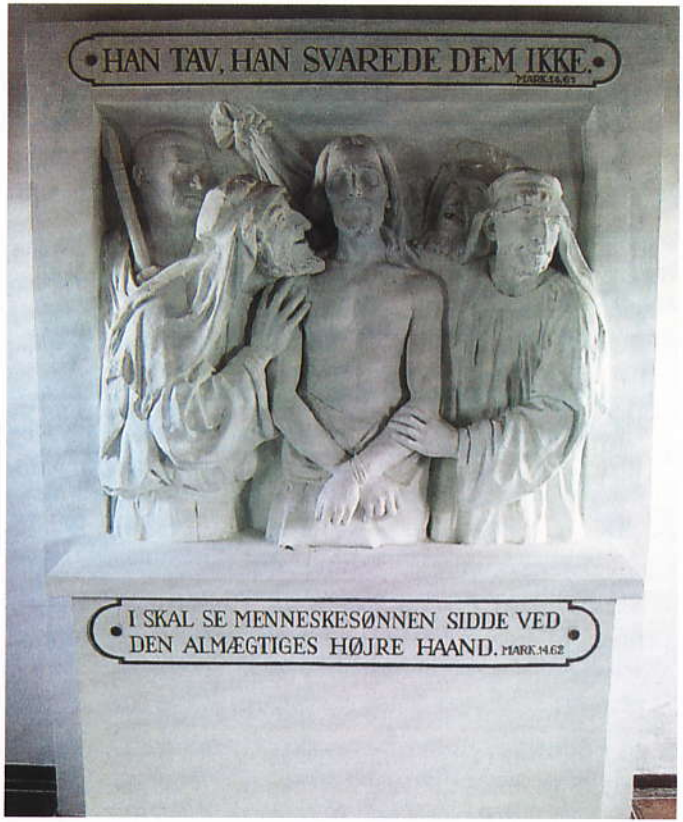

Efter tilfangetagelsen i olivenhaven Getsemane
førte de Jesus til ypperstepræsten Kajfas, der
dømte ham til døden for gudsbespottelse.
De spyttede på ham, dækkede hans ansigt til
og slog ham med knytnæver og stokke.
Mark. 14.61-62

historisk maleri som skildrer den ulykkelige hændelse. Med årene delte slægten sig i to linjer. Den ene blev kejserlige embedsmænd, navnlig nævnes grev Friedrich Wilhelm von Hohen-Zollern 1640-1688, der blev hædret for sin indsats som kurfyrste i området Brandenburg. Hans slægt hviler i dag i sarkofager i krypten under Berlinerdomen. Den anden linie ses at være blevet præster der bosatte sig i Nord- og Mellemtyskland. L. Schmidt talte op til 300. Præsterne mistede deres grevetitel i 1500 tallet og med reformationen, som tilhængere af Martin Luther måtte de flygte fra de lokale religionskrige og søge til andre lande. Omkring 1546 forlod en luthersk-evangelisk præst ved navn Wetzel sin hjemegn i Baden-Würtemburg for at finde fred i Skandinavien. Han kom til Danmark omkring 1550 og finder et blivende sted i Roskilde. Han gifter sig dansk, og Johan Wetzel fødes 1560. Han får sin opvækst i Roskilde, læser til præst i Roskilde og København og bliver kaldet til præst ved Reerslev kirke i 1591. Andre præstebegravelser er: Sognepræst Bjørn Andersen Stub 1630-1682 og sognepræst Niels Christensen Schrem 1678-1717. De ligger begravet i kirkegulvet hvor der ikke er gravet. Den sidste præst der bliver stedt til hvile i kirken er Jacob Hansen Jelstrup 1717-1756. Han ligger i midtergangen ved fjerde stolestade. For at få embedet måtte Jelstrup forsørge eller gifte sig med Christensens Schrems enke Karen Pedersdatter. Men det havde han bestemt ikke lyst til. De levede som hund og kat i præstegården i 10 år, så havde Jelstrup fået nok. Han lod opføre en enkebolig neden for kirkevejen i 1727. Huset havde 8 fag bindingsværk uden fod - med lervægge og stråtag, to halvdøre, en heldør, 5 vinduer, alt med lås og beslag. Der var indrettet stue, kammer, køkken og bryggers. Der var skorsten, bageovn og maltkølle. Det havde gavl i nord og syd, begge beklædt med halm. Derudover skulle Jelstrup ved overenskomst årligt yde enken, 10 tønder byg, 3 tønder rug, 6 traver havre,4 lam, 4 gæs, 4 par høns og 2 skilling ved hver højtidsdag. Alt dette fik Karen Pedersdatter imidlertid ingen glæde af, thi hun døde den 29. marts 1727. Præstegården brændte den 6. maj 1736, og ilden fortærede alt hvad Jelstrup ejede. han måtte selv bekoste opførelsen af en ny præstegård. Jelstrups første hustru var Ingeborg Larsdatter. Hun døde og blev begravet den 9. juli 1737. Den 23. juli 1738 giftede Jelstrup sig igen med den unge Drude Lund, han var

da 61 år gammel. Drude fødte en pige i 1740, navngivet Anne Ingeborg, og en søn den 7. januar 1744, kaldet Ole. Han levede kun i 12 dage. Drude og hendes søster Lene Lund deltog ofte ved dåbshandlingerne både som faddere og ved at bære børnene til døbefonten. Drude og Lene var døtre af degnen i Osted syd for Roskilde. Opførelsen af enkesædet og den nye præstegaard havde bragt Jelstrup i fortvivlet gæld. Han klager ustandselig over sin trængte økonomi. Til Københavns magistrat skriver han: Jeg har kun Østermarken og Vestermarken samt en liden eng til mine får. (den liden eng ligger endnu syd for kirkegården).Når jeg sår tre tønder byg eller rug, høster jeg 7-8 læs hø. Men det nytter jo ikke at klage, eftersom det er gud, der giver væksten. Bedre var det ikke at svenske soldater i 1659 havde brændt gården i Trudstrup, der lå helt nordøst i sognet. Siden var markerne ikke blevet dyrket. Inden branden var kirketiendet 10 tønder byg, 11 tønder rug, 2 traver havre, 2 lam, 1 gås, 1 par høns, 2 oste, 30 æg og i penge 1 mark og 2 skilling. Efter branden fik præstekaldet ingenting. Landsbyen Torslundelille lå helt øst i sognet ved Lille Vejleå (ved Torsbro vandindvinding). Der var seks bøndergårde der dyrkede de bølgende marker, som kaldtes Åsene. I 1719 blev hele området lagt under Geddesdal gods som ufri bondejord. Ejeren, kancelliråd Peder Benzon, lod landsbyen afbrænde, og hvad der var tilbage blev læsset på vogne og kørt til Geddesdal. Åsene blev indhegnet, og ungkreaturer sat ud, som kunne græsse og passe sig selv året rundt. Fra Torslundelille havde præsten fået kirketiende, men nu fik han ingenting. Peder Benzon mente, han ikke skulle betale noget, når han ingen indtægt havde. I ni år larmede Jelstrup så meget, at Peder Benzon omsider ønskede et forlig. I 1728 blev de enige om at sognekaldet årligt skulle have 73 rigsdaler og 3 mark. Overenskomsten er underskrevet den 16. juni 1728. Ved Lille Vejleå blev opført en røgterbolig med to lejligheder, som kaldtes Koehuset. I dag lokaliteten Kohusene.

Jacob Hansen Jelstrup døde i 1756.

Kapellanen Peder Ryning skrev i kirkebogen
MANDAG DEN 15. MARTIJ BLEV SOGNEPRÆSTEN HR. JACOB HANSEN JELSTRUP
UNDER REERSLEVS KIRKE GULV BEGRAVET.
PROVSTEN MAG. LORENTZEN TIL CARSLUNDE HOLDT LIIG TALE OVER
GEN. 28. CAP. 15.
DEN SALIG MAND VAR SOGNEPRÆST FRA AARET 1717 AFUMO
OG DØDE SIN ALDERS 79

Hvis nogen møder en præst uden hoved på kirkegården ved skumringstid, så er det Jelstrup, der leder efter sit kranium.
SKAM DIG - DU DER TOG DET

De afdøde præster blev ikke kistebegravet, men svøbt i et ligklæde og lagt i lergulvet med nogle centimeter jord over. Historikere fortæller, at begravelserne i de danske kirker medførte en uudholdelig stank af ubalsamerede lig, og det blev forbudt ved lov i 1805.

Kalkmalerierne:
Skibet blev udsmykket med kalkmalerier i tre hvælv. I vor tid har man kaldt maleren Isefjordsmesteren. Hans værker findes i en række kirker tværs over Sjælland fra Vallensbæk i øst til Bregninge i vest. En del af hans værker er endnu ikke afdækket. At han havde tilknytning til det katolske domkapitel i Roskilde er der ingen tvivl om. Det var nok her man kunne se hans rige evner for personskildring, male ansigter med levende udtryk og karakterfulde træk. Desuden må han have lært de tekniske færdigheder hos andre kalkmalere, og der blevet fortrolig med al fresco teknikken. Det meget beskedne farvevalg har næppe

været hans ønske, snarere kirkeejerens påholdenhed. Jordfarverne lysokker og rødokker udvindes lokalt af ler. Den sorte (grå) er sod fra brændt fyrretræ. Disse tre farver er stort set hvad han havde til rådighed. Kun på hellig tre kongers beklædning over triumfbuen ses en importeret spanskgrøn, også anvendt enkelte steder i første hvælv som blandingsfarve. Spanskgrøn fremstilles af kobbersalte og eddikesyre, desværre meget lidt lysægte. Hans virke hen over Sjælland dateres af eksperter til mellem 1425 -1475. Set i en kunstnerisk sammenhæng kan han meget vel have haft sin første opgave i Reerslev kirke. Selvom han var et blændende talent, fremgår det nemlig også, at han havde store begyndervanskeligheder. Han skulle omsætte de firkantede billedforlæg til de store trekantede hvælvkapper, og det var en opgave han ikke havde let ved. Evnen til billedkomposition var bestemt ikke noget han fik i vuggegave, men ved flid og erfaring blev han efter 1450 i kirkerne i Mørkøv, Nørre Herlev, Over Dråby, Sønder Asmindrup, Lynge og Bregninge en sand mester, som står mål med det bedste i dansk kirkekunst. Billedforlægget, der blev benyttet til kalkmalerierne var en billedbibel Biblia Pauperum (de fattiges bibel), som blev redigeret i Sydtyskland omkring 1300 og siden med stor variation kopieret i hele den kristne verden. Det oprindelige forlæg kendes ikke mere. Biblia Pauperum blev benyttet i årene op til 1420, da biskop Jens Andersen Lodehat lod bekoste nye kannikestole til koret i Roskilde domkirke. Billedskærerarbejderne øverst på stolene følger Kristi fødsel og lidelse i overensstemmelse med kalkmalerierne i Reerslev kirke, om end med nogen variation. Det mest betydningsfulde kalkmaleri i Reerslev kirke er ovennævnte helligtrekongermotiv på østkappen over triumfbuen. Her begyndte maleren sit arbejde, nok tilskyndet fra gejstlig side. Den katolske kirke var på dette tidspunkt meget optaget af helgendyrkelse. I højre side af kappen er den unge kong Kaspar malet med stor frejdighed. Mod midten peger Melchior op på Bethlehemstjernen, mens han skænder på Kaspar. Men venstre side af billedet med Maria, Jesusbarnet og Balthasar får ikke den livfulde frodighed, som maleren havde tænkt sig. Han forsøger at redde billedet ved at berige det med mønstret draperi, men den dag gik han antagelig skuffet fra sit arbejde. Nu skulle nordkappen males, billedseriens historiske begyndelse. Han fik en mere erfaren kollega med på stilladset.

Der blev nøje disponeret over hele billedfeltet, og der blev god plads til alt der skulle med. I venstre side forneden ser vi Maria Bebudelse. Hun sidder i sit kammer i en smuk hvid kjole, det symboliserer hendes renhed og uskyld. Kjolen har gyldne kanter, Maria har gyldent hår og den nordiske piges ynde. Malerens kunstneriske frihed har næppe været til diskussion. På gulvet står en snurrig bedepult, og bøger med spænder ligger på gulvet. Her er billedet af en ung pige, der absolut ikke mangler noget. I Grundtvigs dejlige julesalme ET BARN ER FØDT I BETHLEHEM synger vi i andet vers EN FATTIG JOMFRU SAD I LØN: Her afviger Grundtvigs tekst fra Pauperum. Jomfru Maria var ifølge legenden fra et særdeles velstående hjem. Hendes mor hed Anna og var af Kong Davids slægt, hendes far hed Joachim og var af Judas slægt, (søn af Jakob og Lea). Den gamle tekst fortæller, at han var sin egen hyrde, (gårdejer), og han havde tjenestefolk. Han delte hvert års udbytte i tre dele. En del til templet, en del til de fattige og en del til sin egen husholdning. Det syntes Gud Herren så godt om, at han valgte dette hjem til stedet, hvor Jesus skulle fødes. Og Gud Herren øgede Joakims gods, så der ikke var dets lige i hele Israel. På maleriet ses ærkeenglen Gabriel i Marias kammer. Gud sendte ham, når særlige budskaber skulle til jorden. På skriftbåndet læses: AVE GRATIA PLENA DONIMUS TEKUM: hil dig benåede, Herren er med dig. Helligånden symboliseres ved en hvid due, der gør hende frugtsommelig ved Guds ord (gennem øret). På det store billede ser vi den overståede fødsel i stalden. Det lille Jesusbarn ligger på et tæppe. Med højre hånd udtrykker han allerede visdom. Maria tilbeder sin lille søn, og til venstre er Josef i gang med barselssuppen. Til højre ser vi et muldyr og en gedebuk, som låner hinanden forfærdelige onde øjne. Her er det evige symbol på det gode og det onde. Midt i det lykkelige, at verdens frelser er født, skal vi samtidig forholde os til verdens ondskab. Forneden til højre viser englen sig for hyrderne på marken. En mand spiller på sækkepibe, mens konen spinder. Teksten: GLORIA DEO IN EXCELSIS, ære være Gud i det højeste. Østkappen forneden til venstre viser to hoveder, det er Maria og Elisabeth. Da Marias frugtsommelighed blev synlig, drog hun op i bjergene til sin familie Elisabeth og Zakarias. Elisabeth var også blevet frugtsommelig ved guds ord. Hun skulle føde Johannes Døberen.

Maria blev hos Elisabeth indtil tre måneder før hun skulle føde. Teksten: ET UNDE MIHI HOC QUOD MATER DOMINI MEIVENIT AD ME…., og hvordan skulle det times mig, at min Herre moder kommer til mig. Forneden til højre ses toppen af en fakkel og et par hoveder. Det er Jesus fremstilling i templet. Billedet af biskoppen er ikke isefjordsmalerens malemåde, det må være malet af en anden, som har kendt til forkortning og perspektiv. Sydkappen foroven, barnemordet…. en djævel indgiver Herodes den onde tanke…. to panserklædte soldater spidder børnene, og en moder sætter sig til modværge med en håndrok. Forneden til venstre: Herodes ryttere er sendt efter den hellige familie. Isefjordsmalerens heste er altid pasgængere, og hans interesse for seletøj er overordentlig. Til højre legenden om det hastigt voksende sædekorn. En bonde gik og såede om morgenen, da den hellige familie kom forbi. Gud Herren lod kornet vokse op i løbet af dagen, så det kunne høstes om aftenen. Herodes ryttere kom og spurgte om den hellige familie, og bondemanden svarede at dem havde han set da han gik og såede. Det fik rytterne til at vende om. Vestkappen til venstre forneden viser flugten til Ægypten. Josef er rejseklædt med ransel på nakken, ondskabens trolde flygter for den hellige familie. De vender rumpen til det hellige. Øverst Jesu indtog i Jerusalem palmesøndag. Nogle har bredt deres kapper ud på jorden, andre kaster grene ned fra træerne. Maria og apostel Peter med den skaldede isse ses til venstre. Til højre Jesu dåb. Helligåndsduen svæver over Jesus, Johannes har en salvekrukke i hånden og er ved at salve herren på panden. En engel holder Jesu kjortel. De bugtede linjer er Jordans vande.

Andet hvælv:

Østkappen. Påskemåltidet, Jesus har samlet sine diciple omkring bordet. Selv sidder han i midten, Johannes hviler i hans skød. Jesus rækker brødet til den glorieløse Judas Iskariot. Bordet er dækket med drikkekander med låg, knive og trekantet brød. I Markusevangeliet kap. 14,12, slagter de påskelammet, men her serverer maleren fisk, sikkert tilskyndet fra gejstlig side på grund af kravet om faste. Til venstre lærer Jesus diciple ydmyghed ved at vaske deres fødder. Til højre forneden, Jesu bøn i Getsemane have.

AVE GRATIA PLENA DOMINUS TECUM

Teksten siger: PATER SI POSSIBILE EST TRANSEAT A ME CALIX…fader, hvis det er muligt, lad denne kalk gå mig forbi. Foran ham ses kalken, korset og svøben. Guds hånd strækkes ned mod dem for at indvie dem som redskaber til Jesu lidelse og død. De tre diciple sover til højre.

Sydkappen:.

Judaskysset. Soldaterne kommer med hellebarder og køller. Ypperstepræstens tjener Malkus er segnet om med den store staldlygte for Jesu fødder. Kristus er ved at sætte hans øre på, Peter har lige hugget det af med sit store sværd. Forneden til venstre: Jesus. og Pilatus, der vasker sine hænder. Forneden til højre: Det næsten forsvundne billede forestiller at Jesus piskes.

Vestkappen:.

Jesu vej mod Golgata. Den gråklædte mand er Simon af Kyrene, som hjælper Jesus med korset. Bøddelknægten, der trækker Jesus af sted i tovet, har smøget sine benklæder ned, et eksempel på tidens hån mod det kristne. Forneden til højre. Jesus korsfæstes. De mange røde pletter er blod.

Nordkappen:.

Jesus er korsfæstet. I midten: Longinus stikker Kristus i siden med sit spyd, og Stefaton rækker ham eddikesvampen. Forneden til venstre: Gravlæggelsen med Maria, Maria Magdalene og Josef af Arimatea, som overlod sin grav til Jesus. Forneden til højre: Jesus opstandelse med sejrsbanneret og ved siden den dånende soldat.

Tredje hvælv.

Det sengotiske tårn, der blev nedrevet i slutningen af 1860'erne, var udsmykket med gammeltestamentlige motiver og helgenlegender. Arkitekt Herholdt, der stod for den store ombygning i 1860-1870'erne, ønskede at bevare munkestenene med udsmykningen i kirken. Det ligger i dag under gulvet i det tredje hvælv.

Tilsyn med kirkerne.

I 1537 blev det besluttet at der til hver kirke skulle knyttes to kirkeværger som skulle føre tilsyn med kirken og dens indtægter. To skulle de være for at passe på hinanden og pengekassen. Det blev Danmarks første protestantiske biskop Peder Palladius (1503-60), der skulle bringe ordningen ud i livet. Palladius skriver i sin visitatsbog, at de hedder kirkeværger, for at de skulle værge for kirken og vare og forskikke hvad er kirkens tilhør, kræve hendes gæld ind og beskikke alting så med hende, at den kristne almue til alletider uforhindret kunne få Guds ord herinde at høre, dette hører kirkeværgerne til, ellers måtte de hedde kirkeværre og ikke kirkeværger. Kirkegården skal altid stå ren og udi god måde, ingen hyld eller nelle og ikke højere græs end til ens ankelkode. De må hellere lade græsset slå tre gange end to. Heller ikke tilstede, at der kommer øg eller fæ på kirkegården, som må være indhegnet med kirkemur, rest, stente og port.

Kirkegården.

Kirkegårdsmurene mod syd og vest er senmiddelalderlige. Oprindelig var de hængt med nonne- og munketegl, men er nu kun et mindre stykke belagt med nonner. Mod øst er ringmuren opført af blødt brændte mursten i 1846. Indgangsportalen er samtidig, men her er anvendt røde munkesten. Inden østmuren blev opført, synede herredspræsten Mikkel Madsen den gamle faldefærdige mur. Han skriver: "Muren må afhjælpes og forbedres, thi får og kvæg går derover."
Muren mod nord er opført samtidig med kapellet.

Om Sofus graver.

Sofus Hansen var en lille, spinkel og sirlig mand med en levende fortælleglæde. I 1960 fortalte Sofus, at han for år tilbage havde gravet ned i et sløjfet gravsted, som nu skulle benyttes igen. Da han sammen med sin medhjælper var en meter nede, stødte de på en kiste, som kun var mørnet, ikke rådden. Den

jernholdige lerjord virkede bevarende, og derfor måtte de med vold brække kistelåget op. I kisten lå en mand iført søndagstøj med knækflip og knapstøvler. Alting var vådt, men i bedste stand. Sofus måtte ind og se i begravelsesprotokollen. Jo, - det var en møllersvend, som havde gjort møllerens datter med barn og nu var blevet tvunget til at gifte sig med hende. På bryllupsnatten sneg han sig ud i loen og hængte sig. Som straf blev han begravet i sit fine søndagstøj. De våde, men fine knapstøvler fangede medhjælperens interesse. Han hentede dem op og prøvede dem. Jo det var et par dejlige knapstøvler, - men han brød sig alligevel ikke om at tage noget fra de døde.

Besøg på kirkegården.

Når man mister en af sine kære, er det godt at have et gravsted at dvæle ved, at tale til og med den, man ikke har mere. Det er nok mere almindeligt end man umiddelbart tror. Og det er helt fortroligt hvad man som besøgende på kirkegården kan komme til at høre. En kone fra byen, som troede sig helt alene, råbte med høj røst:

JEG SAVNER DIG SKU' FATTER, MEN JEG VIL FA'NE'ME NØDIG HA' DIG IGEN

Man må sige at det saftige og lune hedebo-mål på dette tidspunkt levede i bedste velgående.

Om salmesang.

Den danske salmebog indeholder både kristeligt og litterært den skønneste og dybeste poesi som er skrevet på dansk, og for den danske menighed er det en uskattelig gave. Før reformationen var salmesang et ukendt begreb, men den lutherske kirkeordning gjorde menighedens salmesang til et såre betydningsfuldt led i gudstjenesten, og reformationen betyder derfor et gennembrud for salmedigtningen først i Tyskland og senere i Danmark At Martin Luther (1483-1546) i høj grad værdsatte menighedssangen viser følgende citat: Efter teologien tildeler jeg musikken den første plads og højeste ære, og tonerne gør teksten levende og forjager sørgmodets ånd. Ved en visitats påbyder Sjællands første

lutherske biskop Peder Palladius, menigheden at love og takke gud med salmer, hymner og åndelige sange, og han fortsætter: Hvorpå skal jeg kende et glad hjerte? At en går altid og synger og nynner en åndelig vise. Derfor skulle i sjunge ud i eders sognekirke. I den danske salmebog findes 754 salmer og dertil er kommet flere i nyere tid, alle med inspiration fra bibelteksterne, samt fra livet omkring kirken. Der findes ingen grænser for hvad de danske salmedigtere har brugt som udgangspunkt for deres værker. Skulle man nævne et pudsigt eksempel, kunne det være Grundtvigs salme fra 1836 inspireret af Mattæusevangeliet 23,37. om hønen der beskytter sine kyllinger.

Som hønen klukker mindelig
så kirkeklokker ringe
O, kommer, små, nu brat til mig,
se, hvor jeg breder vinger,
at vogte jer med kraft og flid
for høg og ræv til evig tid,
som hønen sine spæde.

Det Herren er, som kalder så
med klare klokketoner,
o, lad om kap til ham os gå,
vor kærlige forsoner.
Hos ham er fred og hvile ret,
hans åg er godt, hans byrde let,
som hønens for de spæde.

E.R.H. 2006

SOGNEPRÆSTER VED REERSLEV KIRKE EFTER REFORMATIONEN

1. Poul Olsen nævnes	1547 -
2. Knud Black reformeret munk	1565 -
3. Ingemar Nielsen	
omtales som gammel mand	1584 -
4. Johan Wetzel senere Wexel	1591 - 1630
5. Bjørn Andersen Stub provst 1657	1630 - 1682
6. Martinus Baltharsen Rhodius	1669 - 1678
7. Niels Christensen Schrem	1678 - 1717
8. Jacob Hansen Jelstrup	1717 - 1756
9. Henrik Henriksen Bützov	1756 - 1771
10. Jens Ottesen Højer	1771 - 1804
11. Eggert Christoffersen Broager	1804 - 1821
12. Michael Mathias Ditzel	1822 - 1838
13. Johan Emanuel Grove	1838 - 1853
14. Søren Johan Holm	1853 - 1868
15. Johan Herman Kruse	1868 - 1891
16. Carl Emil Mathisen	1892 - 1915
17. Axel Thøger Wassmann	1916 - 1941
18. Gunner Berg Sørensen	1941 - 1946
19. Aage Peter Hermandsen	1947 - 1973
20. Lars Graff Nielsen	1974 - 1976
21. Inge Nielsen	1974 - 1979
22. Knud Bugge Villadsen	1976 - 1982
23. Henriette Bitsch	1979 - 1987
24. Preben Wedderkop Hedegaard	1983 - 1995
25. Tove Merete Villarsen	1988 -
26. Viggo Kanding	1996 -